

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laeiksi saamelaiskäräjistä annetun lain ja saamen kielen käyttämisestä viranomaisissa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 190/1995 vp laeiksi saamelaiskäräjistä annetun lain ja saamen kielen käyttämisestä viranomaisissa annetun lain muuttamisesta.

Eduskunta, jolle perustuslakivaliokunta on antanut asiasta mietintönsä n:o 5/1995 vp, on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

saamelaiskäräjistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan saamelaiskäräjistä 17 päivänä heinäkuuta 1995 annetun lain (974/95) 15 §:n 2 momentti, 16 §, 42 § ja 45 §:n 2 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 3 a luku sekä uusi 42 a ja 42 b § seuraavasti:

15 §

Toimivallan siirto

Edellä 1 momentissa mainittu toimivallan siirto ei ole sallittu 7 §:ssä, 10 §:n 3 momentissa, 11—14 §:ssä, 18 b, 18 c ja 18 j §:ssä eikä 40 §:ssä tarkoitetuissa asioissa.

16 §

Toimistot ja henkilöstö

Saamelaiskäräjillä on toimistoja sekä virkaja työsuhteesta henkilöstöä siten kuin siitä asetuksella tarkemmin säädetään.

Saamelaiskäräjien virkamiehiin, virkoihin ja virkasuhteeseen sovelletaan, mitä valtion virkamiehistä, viroista ja virkasuhteesta säädetään ja määrätään.

Henkilöstön palvelussuhteen ehdoista ja niiden määräytymisestä on vastaavasti voimassa, mitä valtion palvelussuhteen ehdoista ja niiden määräytymisestä säädetään, määrätään tai sovitetaan.

3 a luku

Kirjanpito ja tilintarkastus

18 a §

Kirjanpito

Saamelaiskäräjien kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä on sen lisäksi, mitä tässä laissa säädetään, soveltuvin osin voimassa, mitä kirjanpitolaisissa (655/73) säädetään.

18 b §

Tilikausi ja tilinpäätös

Saamelaiskäräjien tilikausi on kalenterivuosi.

Tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman, taseen ja niiden liitetiedot sekä toimintakertomuksen.

Toimintakertomuksen tulee sisältää selvitys valtionavustuksen käytöstä ja saamelaiskäräjien toiminnasta tilikauden aikana.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat saamelaiskäräjien hallituksen jäsenet.

Tilinpäätös on saatettava saamelaiskäräjien vahvistettavaksi kunkin vuoden toukokuun loppuun mennessä.

18 c §

Tilintarkastajat

Saamelaiskäräjillä on kaksi tilintarkastajaa ja kummallakin varamies, jotka valitaan saamelaiskäräjien toimikautta vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten.

Saamelaiskäräjät ja oikeusministeriö valitsevat kumpikin yhden tilintarkastajan ja tämän varamiehen. Aikakin toisen tilintarkastajan ja hänen varamiehensä tulee olla Keskuskaupakamarin tai kaupakamarin hyväksymä tilintarkastaja taikka julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuslautakunnan hyväksymä tilintarkastaja.

Tilintarkastaja voi erota kesken toimikauden ilmoittamalla siitä hänet valinneelle. Tilintarkastajan voi erottaa kesken toimikauden se, joka on hänet valinnut.

18 d §

Tilintarkastajan yleinen kelpoisuus

Tilintarkastajalla tulee olla sellainen laskentatoimen sekä taloudellisten ja oikeudellisten asioiden kokemus, joka on tarpeen saamelaiskäräjien tilintarkastuksen hoitamiseksi.

Vajaavaltaista taikka konkurssissa tai liike-toimintakiellossa olevaa ei voida valita tilintarkastajaksi.

18 e §

Tilintarkastajan riippumattomuus

Tilintarkastajalla on oltava edellytykset riippumattoman tilintarkastuksen toimittamiseen. Jos edellytykset riippumattomaan tilintarkastukseen puuttuvat, tilintarkastajan on kieltäydyttävä vastaanottamasta tehtävää tai luovuttava siitä.

18 f §

Tilintarkastajan esteellisyys

Tilintarkastajana ei voi toimia se:

- 1) joka on saamelaiskäräjien tai 14 §:ssä tarkoitetun toimielimen jäsen;
- 2) jonka tehtävänä on saamelaiskäräjien kirjanpidon tai varojen hoito taikka hoidon valvonta;
- 3) joka on saamelaiskäräjiin taikka 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuun henkilöön palvelussuhteessa tai muuten alistussuhteessa;
- 4) joka on 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun

henkilön aviopuoliso tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa elävä henkilö, veli tai sisar taikka se, joka on häneen suoraan ylenevässä tai alenevassa sukulaisuus- tai lankoussuhteessa taikka sellaisessa lankoussuhteessa, että toinen heistä on naimissa toisen veljen tai sisaren kanssa.

Tilintarkastajalla ei saa olla rahalainaa tai vakuutta eikä vastaavaa etuutta saamelaiskäräjiltä taikka 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettulta henkilöltä.

18 g §

Tilintarkastus

Tilintarkastajien on tarkastettava hyvää tilintarkastustapaa noudattaen kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

18 h §

Tietojensaantioikeus

Tilintarkastajalla on oikeus saada saamelaiskäräjiltä tietoja ja nähtäväkseen asiakirjoja, joita hän pitää tarpeellisina tilintarkastuksen hoitamiseksi.

18 i §

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajien on annettava kultakin tilikaudelta huhtikuun loppuun mennessä saamelaiskäräjien hallitukselle kirjallinen tilintarkastuskertomus, jonka tulee sisältää lausunto:

- 1) siitä, onko saamelaiskäräjien tilinpäätös laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti;
- 2) siitä, antaako tilinpäätös oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta ja taloudesta;
- 3) siitä, ovatko toimintakertomuksessa valtionavustuksen käytöstä annetut tiedot oikeita; sekä
- 4) tilinpäätöksen vahvistamisesta.

Jos tilintarkastajat havaitsevat, että saamelaiskäräjien hallintoa ja taloutta on hoidettu vastoin lakia tai saamelaiskäräjien päätöksiä, eikä virhe tai aiheutunut vahinko ole vähäinen, tilintarkastajien tulee esittää siitä kertomukseensa muistutus.

18 j §

Tilintarkastuskertomuksen käsittely

Saamelaiskäräjien hallituksen on toimitetta-

va tilintarkastuskertomus yhdessä tilinpäätöksen kanssa saamelaiskäräjien käsiteltäväksi.

Saamelaiskäräjät päättää toimenpiteistä, joihin tilintarkastuskertomus ja siinä tehdyt muutokset antavat aihetta.

18 k §

Asiakirjojen toimittaminen oikeusministeriölle

Saamelaiskäräjien tulee kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä toimittaa oikeusministeriölle oikeaksi todistettu jäljennös tuloslaskelmasta ja taseesta liitetietoineen sekä toimintakertomuksesta ja tilintarkastuskertomuksesta.

42 §

Henkilöstön ottaminen

Saamelaiskäräjät nimittää tai ottaa henkilöstönsä.

42 a §

Oikeus eläkkeeseen

Saamelaiskäräjien palveluksessa olevilla henkilöillä on oikeus eläkkeeseen ja heidän kuoltuaan heidän edunsaajillaan on oikeus perhe-eläkkeeseen valtion varoista soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin valtion palveluksessa olevilla henkilöillä ja heidän edunsaajillaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun eläketurvan järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista saamelaiskäräjät on velvollinen suorittamaan eläkemaksun siten kuin valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1372/89) säädetään.

Eläketurvan toimeenpanoa varten saamelaiskäräjien tulee vuosittain ilmoittaa valtiokonttorille tiedot palveluksessaan olevista henkilöistä. Tiedot ilmoitetaan valtiokonttorin antamien ohjeiden mukaisesti.

Jos eläkemaksua ei suoriteta määräajassa,

valtion eläkerahastolle peritään vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/82) 4 §:n 3 momentissa tarkoitettun korkokannan mukaan.

Eläkemaksut ja viivästyskorot saadaan periä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoin annetussa laissa (367/61) säädetään.

42 b §

Salassapito- ja vahingonkorvausvelvollisuus

Saamelaiskäräjien tai 14 §:ssä tarkoitettun toimielimen jäsen taikka 18 c §:ssä tarkoitettu tilintarkastaja ei saa sivulliselle luvottomasti ilmaista eikä käyttää yksityiseksi hyödykseen, mitä hän tehtävää hoitaessaan on saanut tietää toisen henkilökohtaisista oloista, taloudellisesta asemasta taikka liike- tai ammattisalaisuudesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu henkilö on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän tehtävässään on tahallaan tai tuottamuksesta aiheuttanut saamelaiskäräjille. Sama koskee tätä lakia rikkomalla muulle aiheutettua vahinkoa.

Vahingonkorvauksen sovittelusta sekä, jos korvausvelvollisia on useita, vastuun jakautumisesta on voimassa, mitä vahingonkorvauslaissa (412/74) säädetään.

Virkamiehen ja työntekijän vahingonkorvausvelvollisuudesta on voimassa, mitä vahingonkorvauslaissa ja muualla säädetään.

45 §

Siirtymäsäännökset

Saamelaisvaltuuskunnan virat ja henkilöstö siirtyvät lain voimaan tullessa saamelaiskäräjien viroiksi ja henkilöstöksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Laki

saamen kielen käyttämisestä viranomaisissa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan saamen kielen käyttämisestä viranomaisissa 8 päivänä maaliskuuta 1991 annetun lain (516/91) 27 §, sellaisena kuin se on 17 päivänä heinäkuuta 1995 annetussa laissa (975/95), sekä *muutetaan* 1 §, 3 §:n 1 momentin 3 kohta ja 21 § seuraavasti:

1 §

Sen lisäksi, mitä suomen ja ruotsin kielen käyttämisestä säädetään, voidaan myös saamen kieltä käyttää tuomioistuimissa ja muissa valtion viranomaisissa ja laitoksissa sekä kuntien ja muiden itsehallintoyhdyskuntien sekä kuntayhtymien viranomaisissa ja saamelaiskäräjissä siten kuin tässä laissa säädetään.

3 §

Viranomaisia tai laitoksia, joihin tätä lakia sovelletaan, ovat:

3) saamelaiskäräjät ja saamelaisasiain neuvottelukunta;

21 §

Saamen kielen kääntämistä ja muita tässä laissa säädettyjä tehtäviä varten on saamelaiskäräjien alaisuudessa saamen kielen toimisto, jonka tulee sijaita saamelaisten kotiseutualueella. Toimistosta säädetään tarkemmin asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 12 päivänä joulukuuta 1995
